

Eesti Osakondade Peterburi komitee häälekandja.

120.

PAEWALEHT.

Reedel, 6. juuni 1919. a.

Meie ja liitlased.

Olgugi, et rahulepingule Sahtjamaaga veel alla kirjutatud pole ja viimase lahitud lehmide puhul liitlased endid sõjalisteks operatsioonideks ettevalmistavad, jätavad nad endiselt tähelepanu ka Venemaa üle.

Nagu telegrammid Londonist teatavad, tuntakse juba kõigeenam huvitust Wene asjade vastu. Wähe sellest, „Manchester Guardiani“ teatel, olla Väene imperialistid Wene aale, kindla walituse tekkimise järele, f. o. Skottlandi troonile tõusmisega, Konstantinopoli lubanud. Nii lähewad siis Wiljufowi unistused Dardanellidele läide.

Kõikimused sõjalise tegewuse üle Peterburi vastu on uuesti harutuseasjaks olnud ka Inglise alamkojas 27. mail. Londonist saadud telegrammi järele, on töderakondlased walitusele arupärimise ettepannud, mis põhjal Wene laemadale Balti meres kallale on tungitud. Oma wistuses, olla mereministeeriumi esitaja ainult niipalju öelnud, et lahingust 4 Inglise laewa oia olla wõtnud, kes aga ühtegi enamlaste laewa p hja po'e lastnud.

Alles mõõdalainud kuu festpaigas teatas Inglise „Daily Telegraphi“ Kopenhageni kirjajaatja, et Peterhof, põhja armee wabatahtlikkude w gebe poolt Briti laewastiku ühjel kaastegewusel, ära olla wõetud, — et „enamlaste armeed“ lagunemas, Moskwa ewatueeritakse jne., ja usutas Inglise kodanlast publikumi, et Peterburi wõitmine juba sel kuul jännib. Säärduste luuleloodega toidawad liitlased endi auditooriumi.

Kuid liitlaste lootused ebaõnnestasid: Peterbur ei langenud, mid paistis raudsel jõul oma waenlased laitseisikuhita. Meie päälitugimine Narwa wäerinnal on kahtlemata sõjalise tegewuse pöördepunktis ja

n u d. Meie vastu sõdiwate walgetaardlaste pääjõud murtud ja taganemas Narwa taha. Sõjalised kordaminekud läänes on tõlkeks ka Mannerheimi walitusele, keda liitriigid asitamas. Sellegi päale vaatamata ei pista Soome interventsionistid meie vastu mõõka tuppe.

Nii teatab „Parjala“ 25. mail, et Soome tööstuse-kaubanduse komisjoni noorem juht Solitander, Peterburi kohta järgmist arvamist olla avaldanud:

„Peterburi langemisega awaneks meile hää tööstuse-jaaduste mügiturg“.

Mitte asjata ei tähenda ka „Manchester Guardiani“, et entente Soomemaa isejaisust ainult sel tingimisel walimis tunnistama, kui Soomemaa tegelikult enamlaste vastu sihitud sõjakäigust oia wõtab. „Times“ on aga veel awalikum, tema järele „ootada Soomemaa ainult liitlaste käsku, et Peterburi vastu päälitugimist alata“. Säälsamas lisab aga „Manchester Guardian“ segaieft juurde, et „mõnesugused aru-jaamatused“ Inglisemaa Wene poliitikat jõeakawajate ametühituse, kaudtee-ja weotööliste poolt ahwardamas, kes sel puhul üleüldise streigi wäljakuulutamad, kui Suur-Britannia ja isest waheselegamisest Wenemaa asjadesse ei loobu.

Meie seisukord on raste, ahwardam. Kindel wõib ainult olla, et ettenägemata tulewikus kogu Wenemaa elu oma rada sõalise tegewuse taha all lähed, et kii töötawad sihid sõjajalule seatakse, sõja-uforra alla paigutatatse — ja eesitätt, eelwäena, j m. kommunistid.

Tööliste ja kodanuse wahekord walges Soomes.

Uhes Wene Prantjusmaa „wangide“ viimase transpordiga jaadeti Soomeft ka mõned töölised wälja. Sel teel Wene- maale jõudnud puutööline Fritz Tide jutustab Soome oluforra üle järgmist:

„Märtsikuu lõpul f. a. oli ta enesele Helsingis kodumale Riiga sõiduks luba nõudnud. Seepäale oli aga teda wangistatud ja Helsingi wangimaja paigutatud, kusjuures olla teatatud, et ta luba wäljajõuduks wõib jaada ainult Tallinna ehk Warshawi, aga mitte Riiga, kus enamlaste walituseas.

13. mail, päale teistkordset Warshawi sõidust ära ütlemist, olla teda Wiiburi wangimaja jaadetud, kusi tal korda läinud ühes Wene „Prantjusmaa wangidega“ Wenemaale pääjeda.

Soome töderahwa seisukord Tide sõnade järele, olla äärmiselt turs. Tööliste organisatsioonid on rüüstatud. Tööliste awa- politiline elu pea täiesti jurnud. Majanduslikes suhtes teeniwad töölised teistmilt 18 marka päewas. Kuid neid onnelikta on wahje, enamus kannatab töötaleku all.

Toiduhinnad wabal kauplemisel järgmised: wõi — 23 marka, liha — 14 marka, leib — 12 marka, jahu — 14 marka kilo (2/4 naela); munade kümme 7 marka. Kaartide järele saawad töölised 300 grammi (2/4 naela) leiba päewas, ja see olla ka „ait. Teisi toiduained üleüldse ei antawat.

Need töölised, kel teenistust, juita endid weel kuidagi elatada, aga on palju töötajaid, kelle arv päewa-päewalt tõuseb ja olemine alataja wiletsomaks muutub. Walituse poolt ei jaa töölised mingiugust abi, ja isegi wastuotja — töötatööliste töötatse linnadest ühes perekondadega wälja kohtadele, kusi nad pärit. Jnimesed, kes linnades 10—15 aastat elanud ja küllaga igajugufid fidemed kaotanud, pöörawad jelle järele itlagi linnadesse töötamisele tagasi. Nii olla juba indnda 5—6 torda wäljajaadetud.

Wabrikutes ja töökodades on meeleolu rõhutatud. Kuusurite tegewus sedawõrd laialdane, et igajugune agitatsioon wõimatu. Aga Soome töölise hulgas pole sihtutustööd tarwis: töölised olla kõik, viimase kui üheni, kodanluse vastu waenulikud. Kõik on ümklad, et Soomes, kus klassijõda mõõdapääjematu on, ja ses sõjas kodanlus lõpuikult häwitatatse, Soome sihistonnast wäljaligatatse.

Sjawägedes on asjaolu samanegi. Wiimane kottututse 1895. ja 196. aastast olla pea terwelt laialijooksnud. Wangimajad täis, — ainult f. Teriotis istuda üle 500 wäejooksi, Wiiburis aga wõrratult enam. Wägiwõltsel mobiliseeritud Soome töölised ootawad ainult parajat juhust, et Wene punasesse wäkke üle minna. Soome kodanlus teab jeda hästi. Ja jeda

juhust wodatakse jels ajaks, kui Wene punane wägi Soome rajast üle tuleb.

Soome kodanlus olla juba mitmel korral Peterburi wõtmiseks walmis olnud, kuid igakord takistatud teda see as aolu, et sõjawägi puudub. Mobiliseeritud töölisi ei juleta efimestena saata, sest et need punasteks muutuwad, enesel aga puudub julgus.

Puhas kodanlised Soome sõjawäed on samuti mitte kindlad. Sinna olla wägiwõltsel koolipoisja, kontoriteenijad, wäikodanlasi ja teisi kuhjatud, kes häämeelega teenistusest loobutud.

Soome kodanluse diktatuur seista ainult walgel terroril ja ta kaotada iga päew enam pinda. Töölised, parteilikkude päale vaatamata, olla ühels kottututatud hulgaft muutumud, kes ainult parajat filmapiltu ootamas, et timufate ifet ja omawoli kuttutada.

Klasside wahekorrad Soomes kujuneda järgmist: kodanlus, waatamata walge terrori päale muutub päewapäewalt jõuetumaks; töölise organisierime, üheliitumus aga jelle vastu kiirelt kiirelt tuge wamaks.

Uus klassijõda Soomes, Tide sõnade järele, olla mõõdapääjemata lähedaje aja tihtimus.

Punane wäerind.

Teated 4. juunil.

Lääne wäerind.

Murmani sihis wõitid meie wäed wõideldes Perferbuba küla ära. Olonefti piirkonnas wõitid meie wäed wõideldes Tengu-Sarmagi küla ära, mis 20 wersta Oloneftist loodepool.

Soome lahes sihitid meie miitlaemad waenlase lahingul ewad minema, kes Koporje lõunapoolsele kaldale tulid anesid.

Narwa sihis areneb meie päälitugimine jõudjasti; meie wäed wõitid rida külad ära, mis Krasnaja Gorka 45 wersta edelipool. Jamburi maanteeft lõunapool on wahesed wõitlused kimas, kusjuures meie wäed wõitid külad ära wõitid.

Lõuna wäerind.

Luganski piirkonnas taganeti meie wäed pärast wahaseid wõitlusi Donfti jõe põhjapoolsele kaldale Millerowka sihis wõitid meie wäed päälitugimisele afudes wõideldes Tarajowka jaama ära, mis Millerowast 20 wersta lõunapool ja rida külad, mis Miljaginskist idapool, kusjuures wange, 14 kuulipildujat, soomusrong ja muud sõjawarustust jaadi.

Jda wäerind.

Uralski piirkonnas wõeti meie wägede poolt mitmed hutoid ära, mis Ulati jaamast 25 wersta lõunapool.

Orenburi piirkonnas surus waenane meie wäedafid Tatishhewo a m juuresi piist t g. f. Ufa piirkonnas afusid meie wäed Jumutowa jaama liinile, mis 15 wersta Ufaft eelipool. Kähendatud piirkonnast wõ apoo wõitine meie Topornina juures Belaja jõe pahema kaldale oma alla, mis 55 w. Ufaft loodepool.

Sarapuli piirkonnas wõitid meie wäed wõideldes Sarapuli ära. Teistel sihtidel wõitab meie päälitugimine edasi.

Koigi määde töölised ühtnege!

Uksiku numbri hind 60 kop. Raydteel 65 kop.

Toimetuse kõnetunnid on igal tööpäewal 2—8 õhtul. Tel. 243-29.

Talitus on awatud igal tööpäewal hommiku kell 10—4, äale lõunat. Telefon 663-89.

Tellimiste hiad:

1 kuu — 15 rubl., 2 kuud 30 r., 3 kuud — 45 r.

Talituse ja toimetuse aadress:

В контору газ. „Сддд“, Петроград, Социалистическая ул. (б. Ивановская) 11.

Aadressi muutmise 1 rubla.

Permi piirkonnas wõitid meie wäed waenlase päälitugimise jurew Glasjowi maha ja taganeti Uböti jõe pahemale kaldale, mis Glasjowist 8 wersta läänepool.

Loode wäerind. X on

Punaste wägede edasitugimine Koporje lahe randa mööda Jamburi sihis areneb kiiresti ja Gattšina all olewad walgete grured on rastesse seisukorda jattunud, sest et Narwa raudteed hädasohit ahwardab, kuna see liin neid kindlustas; kindlustuse liini muutmise on sõja-asjus wäga raste ja weel siin f. s. Gattšina ja Oudowa waheline raudtee sõlm wahje arenenud on. Kuuga piirkonnas, on wõitlused kohalike tähtsusega, kun Pihkwa piirkonna üle operatiiv teateid ei ole antud, mis tähendab, et siin mingisuguseid mõuwaid sündmusi pole olnud.

Põhjapoolsele Dwiniski eeliseisukohale peetatse waenlast Siia, Alt-Schwaneburgi ja Kokenhausen jaamade juures kiini. Arew seisukord on Dwiniski läänepoolsele oias kus punased Rati ja Walgewene-Leidu osad waenlase päälitugimisele Poneweishi ja Wilkomiri sihis taganewad.

Ulewaade näitab, et päale Peterburi, walaste tähtsusega punktis Dwinist—teede f. m, mis fir teegitises mõis wäga tähtis. Siin peab tähendama, sel ajal, kui Peterburi seisukord punastele hakkab lguma, ahwardab Dwiniski seisukord tösijselt muutuda.

Ufat ewatueeritakse.

Ufast põgenejate teadete järele, ewatueeritamat Ufat rutulitult. Ufa ja Elatousti wahel on raudteefild ära lõhutud.

Meie sõjajaat.

Kiiewis, 3. juunil. (Sjalowo all wõitine 2 waenlase aeroplaani ära. Junbutlejewi piirkonnas, Medwedowka poolt tungis waenlase 1500 meest meie wäedafide päale, kuid töõdi meie wäedafide poolt tagasi, jättes maha 200 meest jurnutena. Meie wäed jaid sõjajaagits 2 kuulipildujat ja 300 püssi.

Wäejooksiwad lastatse maha.

Wäejooksiwad ära kaotamise otstarbel otustas töölise talupoegade kaitsenutogu f. itti sõjateenistuseft kormalehoidjaid ja wäejooksiwad kohtust ning karistuseft wabastada, kui nad wabatahtlikult ligemasse kreisi ehk linna komiteesse ilmuwad. Kes ei ilmu, langeb karistuse alla, kuni mahalahtimiseni. Wäejooksiwad ja mobiliseeritust kormalehoidjate warandus ja maa konfiskeeritakse a antakse punajewaelaste perekondile. Mõutogude ametnikud, kes wäejooksiwad warjavad, langewad kõige suurema karistuse alla, kuni mahalahtimiseni. Kui kohalikud elanikud wäejooksiwad warjavad, peawad nad trahwi maksma ehk funduslikka seiskonna töid tegema, trahwist wabastatakse punawäelaste perekonnad, kes wäejooksiwad tabada aitawad.

Wäljamaalt.

Rahulepingust.

Italia ajalehe „Secolo“ sõnade järele otustas Italia, Prantjuse ja Inglise pahempoolsete socialistide kongress Milanos protestis Berjaille rahu vastu rahwuswahelist protestitöödõrget korraldada, mis 24 tundi waltama peab.

„Manchester Guardian“ Londoni sõnumijaatja teadete järele otustasid organi-

teeritud ühiklised protestid rahulepingu vastu rahutegemise korral ametlikultest riiklikustest mitte osa võtta. Tehti otsustada trade-unionidele ettekirjutada, oma ajakirjastidest rahulepingu korralduste kohalikkudele loovutamisele mitte jätta. Rahulepingu sel puhul suuri meeleavaldusi toime panna, protesti selle peetuse vastu, mis ne rahulepingu ühistele toob. Organiseeritud ühiklised ei ole Wenemaa asjade meele segamiseks rahul ja arvavad, et loovutamata Sakamaa rahulepingule ettekirjutamist, mõneta on rahu pühitseta, kui rahulepingu jätavad pea poole Europa elanikkudega jätavad.

Daanijast demokraat Nielsen avaldab „Värdnæst“ kirja, milles rahvusvahelise demokraatia erakonna poole pöörab, rahulepingu Internationaali viibimata eelneva tegemisele üleskutsudes Berliini rahu vastu, sest liitlaste tingimised ei taida rahulepingu sooviavaldusi, mis Berni rahulepingu konverentsis üles seadis.

Berlini valitus on Jda-Sakamaa elanikkude poole manifestiga pööranud, kus nõudakse, et liitlaste käte antud rahulepingu nõudmise Sakamaale teema ida maakondade alalejätmist, ja kutsumise elanikkude üles maal korda ja rahu alal hoidma, et okkupatsioonid võimaluste eest hoida. „Värdnæst“ ütleb, aga mitte jätta — on meie praegune hädasõna. Kui meie rahulepingu tagasi lüüakse, lüüakse siis valitus tarvilik samme astuda.

Amerika teadete järel on Clemenceau, Wilson ja Lloyd George tarvisel tannistanud Sakamaaga rahulepingu muuta. Clemenceau on aga rõhutanud, et enne rahule peab alla kirjutama, ja siis võivad läbirääkimised tingimiste muutmise üle algada.

Nõutogude Ungarist.

Ungari punase kaardiväe juhataja Josef Zalabay teatab, et kapitalism teres Europas lõikumas on. Seda tõendab muu seas ka see, et liitlaste poolt aravdetud Segeidini linna vangitubades 500 Prantju e soldatid finni peatatakse nende kommunistlike mõtete pärast.

Loituse asja juhatamisel Ungari wabariigis on isekrallik komisjoni püüdnud wõlutustega nimetud.

14. juunil kutsutakse Budapestis Ungaria ühiklised, soldatite ja talupoegade saadikute kongressi kofku.

Rheini wabariigi loomise.

Prantjuse okkupatsioonid wõimu otjufel on mõned Rheini äärsed Sakamaa osad ennast iseseiswaks Rheini wabariigiks kuulutanud. Prantjuse teadete järele on 3. juunil wabariigi wäljakulutus jündinud. Wabariigi valitus Dr. Dorbeniga eesotsas asub ajutiselt Wiesbaden.

Berlini teated räägivad sündmustest järgmiselt: 1. juunil kleebiti Wiesbaden ja Mainzis müüritsehed wälja, mis Rheini wabariigi wälja kuulutasid. Üleskutsete järele kuulwad selle wabariigi alla Preisi Rheini äärsed maakonnad, pahempoolne Rheini jagu Heissen-Darmstadt hertsogiriigi ja Bergenteli wärsiriigi. Üleskutsete on Rheini, Nassau ja Pfalzi ühiklised alla kirjutatud, ilma et nimefid üles üles antud. Proklamatsioonides kuulutatakse weel wälja Wana-Nassau wabariik Wiesbaden, Rheini wabariik Koblenzis ja Pfalzi wabariik Speinis. Wiesbadenist rebiti müüritsehed elanikkude poolt maha. Rahwas ei ole nende nelja wabariigi wäljakulutuse poolt.

Rheini maakonna kohalik proturöör Dorben kuulutas ennast wabariigi presidendiks ja pööras üleskutsetega liitriikide waltitustele ja Pariisi rahukonverentsi poole. Mainzis loutati proklamatsioon laiali, kus rahwas ühinema ja kiriklaste katse wõitu „pappide wabariiki“ luua, protesteerima kutsutakse.

Manneheimist teatatakse, et Pfalzi iseseiswaks wabariigiks kuulutus üleüldise töötõrkega wõitu wõetakse, kuigi Prantjuse wõimud ähwardawad kofki tünni pista eht wälja jätta, kes töötõrget ette wõtawad. Igall pool on lahulõõmise liikumise algata ad Prantjuse sõjowõimudega lähedas ühenduses. Sakamaa waltitus annab ametlikult teada, et tema endiselt ühtegi Rheini wabariigi ajutist waltitust ei tunnista.

31. mail kogus üle saja Sakamaa asutawate kogu ja Preisi maapäewa Rheini, Meiseni ja Pfalzi maakondade jaadiku

koosolekule Scheidemanni juure kofku, et Rheini jündmuste kofhta mõtteid wahetada. Tuldi ülesmeelsele otjufele, et rahu allakirjutusel jeda küsimust üleswõtta ei tohi lubada, mis Preisi ja Rheini maakondade wahetorra muutmist puudutaks.

Töötõrked Prantjumaal.

8-tunnise tööpäewa nõudmine on Prantjumaal uue töötõrke laine toonud. 3. juunil tõrjusid töötõrked Pariisi metallitehastes aeroplani töötubades, kui ka wabriutes, mis küberaid, riideid ja saapaid walmistawad. Ka kõigis spetsiaalwõimude piirkondades algas töötõrge. Tõrjusid nõuawad 8-tunnise tööpäewa maksmapanemist ja tööpäewa lõpetamist niimõrd, kui see elutalidusele wõistaks, jeda enam, et tähtsamate tarbete hinnad Prantjumaal järjelt tõusewad.

Prantjumaal rahaline seisus.

Amerika fjanistid, kes Prantjumaal rahalist seisustorda õige ähwardawaks peawad, soowitawad Prantjuse waltitustele parlamentis seaduse eelnõu äraanda, mille järele kapitalistid pält 20 protsenti waltitustele hääks peaks wõetama. Nende arvates oli see ainuke abinõu, mis Prantjumaal pankroti eest oleks päästnud. See oli esimene kofte Prantjumaal joutamat kofti mafju alla panna, kuid ta tõstis niijugust suurt standaaht, et Clemenceau waltitus wawalt weel oma kohale jäi. Põõre waltitustes jäi ainult sellepärast tulemata, et see seaduse eelnõu kiiresti tagasi wõeti. See katse näitab wäga selgesti, kuidas Prantjuse kodanlus oma waranduse eest seisab. Praegusel ajal kawatseb waltitus uut laenu wälja lasta, eht Amerika ekspordid kiil tõendawad, et Prantjumaale ainute pääsetee on see, kui ta kofki kapitalid mafju alla paneb.

— Besjarabia waltitustele juures hakkab iga päew ajaleht „Krasnaja Besjarabia“ ilmuma.

— Warsawist teatatakse ametlikult, et Stanislawowi wõtmise järele Jda-Waltitust Poola sõjawäed Rumenia omadega ühinewad on.

— Hispania tunnistas Poolamaa iseseiswaks ja wõitis tema esitajaks Madridi kui sõjajäde jaadiku krahw Djeduschinsky wastu.

— Stockholmis lehtedele teatatakse Berlinist, et Wilmsheni sõjawälja kofhtude poolt kuni 1000 inimest maha on lastud.

Wenemaalt.

Waltituste kofhta raudteedel.

Wähemal päewil otjastas tariside komitee 4. klassi sõiduhinda, mis jeni 3. klassi omast 50 protsendi wõrra wähem oli, muuta, nimelt tõrgendada. Selle muutuse põhjustes on kõigepäält tahtmine raudteedel juuremat fiseetulekut jaada, aga ka see asjaolu, et wiimajel ajal joidawad paljud inimesed isegi prahiwagunites — ning seepärast ei ole põhjust jõitu nelljanda klassi wagunis alama hinnaga wõimaldada. Tõlõisteklassile tahetakse raudteel sõiduts igasugusid tõrgendusi teha hinna alanduse mõttes. Muudu on otjutatud üleüldist raudteetariifi kümnetõrjeks muuta.

Kohus streikijate üle.

28. mail lõppes Moskwa rewolutsiooni-likes tribunaalis Metjandromski raudteestreiki asi. Arwesse wõttes, et streik oli aktiivsetes õhtis töörahwa waenlasele koltshakile, tegi tribunaal otjufeks Treigi algatajat ning juhti Wawotshkini nõukogude Wenemaa piiridest wälja jätta, teda sellele territooriumile lätitades, mis praegu koltshaki wõimuses. Sotjalrewolutsionääride partei liikmed mõisteti streigile asitamise pärast koonduslaagri kuni klassijõja lõpuni. Ülejäänud 50 jüüdistatavat mõisteti õigeks.

Wäljakaupluse laba Moskwas.

Moskwa nõukogu Täidejaatwa komitee määruse järele on wäljakaupmeestel laba normeerimata toiduaineid ja kodutähtsajadusi Moskwa kommuni piirkonnas müüa. Kauplusi awada soowitajad registreeritakse jaostkonna inspektorite juures.

Walgest Eestist.

Uus waltitus Eesti.

Nootsi ajaleht „Socialdemokraten“ teatab 23. mai numbris: Suure radikaalse enamuse tõttu Eesti Riigikogu on senine waltitus ametist ära astunud. Uus ministereium seati järgmiselt kofku: pääja sõjaminister Strandmann (tõberakondlane), fiseasjade ministri — Oinas (wähemlane), rahaminister, endine — Kull (tõberakondlane), kofuminiister — Jaakson (rahwaerakondlane), haridusministri — Kartau (wähemlane), wälisasjade ministri, endine — Põska (rahwaerakondlane), põllutõiministri — Põol (tõberakondlane), kaubanduse ja teede ministri — Kõstner (wähemlane), hoolkande ministri — Palward (wähemlane). Uus waltitus on eestawasje pääle muu wõtnud maa fofialiseerimise, suurmaamanduse eksproprierimise teel.

Inglise jurwe Eestimaa.

„Socialdemokraten“ teatel on Inglise kofjuli korraldusel Eestimaa piirid esialgu kofidele wäljamaa laeratele finni. Ametliku teadaande järele olewat see määrus spioneerimise ärahoidmiseks wälja antud. Täelikut tahab aga Inglismaa teiste riikide kaubandusliht läbitäimisi Eestimaa gataktistada.

Lagunemine Eesti sõjawäes.

„Socialdemokraten“ kirjutab: „Eesti sõjawägede lagunemine edeneb kiirel sammul. Kaks poolt tulid ümberwõrmeeida, enamlastega wennaastamise katsete eest Sellepääle waatamata on korda läinud Jamburi ja Narwa liinil enamlastele tallale tungida, mida pääasjaliselt wene lastest ja wabatahtlikust Saksa sõjawangidest koosseiw „Pihja armee“ korda jaatis, kes kindlasti liitlaste poole hoiab ja energiliselt nõutogude waltitustele wastu wõitleb.

Osford Eestimaa on äärmiselt ärew.

Trikiladudjad tõrgiwad juba mitu nädalat ja üleüldise töötõrke elluwõimne on lähemate päewade kufimus.

Uus määrus rahade asjus Eestimaa.

20. maili pääle on Eesti waltitus kofit Eestimaa tarwitustel olewad rahad pääle Eesti waltitustele enje poolt wäljaantud rahade, maksuwõttaks tunnustanud ja oma raha kirsji maksma pannud.

Pihwa walgeaardi wägitõrge

uurimiseks on erikommisjoni asutatud. Muudugi teada, „uurib“ nimetatud komisjoni ainult juuritõrge warandusliht kahju järele, kuna mõrtfufatõõ, mida Bolohowitshi mehed töörahwa kallal toime pannud, üleswõtmata jääwad.

Teated.

W. K. P. Eesti osakondade Peterburi Komitee on awatud igapäew tella 5 — 8 õhtul. Fontanka, nr. 2.

Soome kommun. meremeeste selts joidab „Tõprowõki“ pühade pidu pidama 8. juunil 1919. aastal. Sõit lähed Sitenaja silla paremalt kaldalt pühapäewa homm. tell 1/28. Piletid wõib saada Wasili saarel, 8. liinil nr. 61, neuu Wäikefeli ja „Serjandisi“ ja „Wapause“ lehe kontorist. Pääle pileti ei ole muud joiduluba tarwis. Orfester on Piiterist kaajas.

Eestseisus.

Wasili Saare Eesti Tõlõliste Klubi paneb esimejel Suwiste pühäl 8. juunil i. a. wäljaõidu Lahtasse, Primorski raudteed möõda, esimehe jaam, toime. Sõita tuleb Nowoe Derewnast Primorski waltitust. Palutakse kofki seltsimehi osa wõtta. Kofkutogumise kohad: Wasili raionis Klubi ruumides hommiku tell 8. Teised raionid Primorski waltitust. Kõrg joidab jaamast wälja 1/210 linna tella järele. Eestseisus.

Rahade kirsj.

Tallinnas maksetakse „terenskite“ eest 90 penni ühe rubla eest, kjaarubla eest — 1 mart 90 penni.

Peterburi teated.

Raistõlõised Peterburi kaitse.

Peterburi nõukogu üleskutse: „Raistõlõised jehataguse kaitsele, miilitsale,“ leidis ühemeeliku wastutõla seltsiliste naisterahwaste hulgas.

Wabatahtlikult miilitsasse astuda soowijate hull on suur; wastuwõtmise ja registreerimise esimehest päewast alates kuni siiani on ühtesõõdu kofinud.

Wastuwõtmise, jünnib kihtalt. Jga wastuwõtmisele ilmija täidab küsimiselehe, kus naistõlõised täpikpääle teateid annawad perekonna seisu, ameti, parteiluse jne. kofhta. Selle järele dikteeritakse tulewastele miilitsionääridele õigesti kirjutuse otjuse koftu. mifeks ette. Suurem osa neist kirjutab kaunis arusaadawalt ja kirjaostawalt. Praaktimist sellel alal peasegu ei tulegi.

Kirjutawad kofit ühise laua taga, kes istudes, kes seistes, kes jälle toetades lauale, kirjutawad kes fulega, kes pliiatsiga.

Dikteerimine testab wahetpidamata. Jga unesti tuleja hakkab kirjutama esimehest lausest, mida ta kuulis — ja nõnda lehefuge ühte katse täis kirjutades läheb ta teise laua juure, kus läbi waadatakse.

Siin peab partei eht ametiühjaste organisatsioonide kaart eht soowitus ette näitama. Kes ilma soowitusteta on tulnud, neid wastu ei wõeta, enne kui tunnistused toowad.

Naistõlõistele pannakse küsimusi ette: „Mis teie teete, kui uulitsal hariget trehwate?“

„Kuhu panete toituskaarti, kui jeda uulitsal leiate? . . . Misfugune ajutus linna majapidamist juhib? . . . Misfugust korda nimetatakse monarhistiks? . . .“ jne, jne.

Katjutakse järele tulewase naismilitfionääri poliitilist ja üleüldist arenemist. Üridamõistusliht ja wähe arusaajaid ei wõeta.

Katsumisel olijad saadetakse arstiliselle waatusele, mille järele nad fuis, kui kofide punktide järele wastuwõetawad on, tunnistuse saawad „seles, et niifugune on talupoegade ülikooli kuulaja, tõlõist-talupoegade nõutogude miilitsa osakonnal.“

Ilmunute hulgas on paljud perekonnaga.

Suuremal osal tuleb lapsi warjupaikadesse anda. Nende wastuwõtmise sinna testab kuni naismilitfionääride wastuwõtmise wiimase päewani.

Eila wastuwõtnud ilmuwad tänä kell 12 talupoegade ülikooli, kus neid miilitsa kirsustele kirjutatakse.

Kirjutused testawad 2 nädalat. Neil kirsustel tutwustatakse naistõlõisi kofigi küsimustega, mis linna kaitsemisesse puutub. Kirsustel olijad naistõlõised elawad ühis-majades ja saawad walmis ülespidamise.

Wasili Saare Tõlõliste Klubi raamatu kogu on awatud järgmistel õhtutel: Esmaspäewal — kell 7—10 õhtul, Keisrõnadal — 7—10 õhtul, Reedi — tella 7—10 õhtul.

Piduõhtu

paneb toime Soome kommun. meremeeste selts reedel 6. juunil, Italjanstaja uul, teater Di-ba-bo ruumis, omas klubis, Nr. 19. Gaskawa: Näitemäng, kofne ja muud kofitub lõbustused. Algas tell 6, lõpp 1/211. Mängib keelpillide orfester.

Eestseisus.

Wasili Saare Eesti Tõlõliste Klubi korraldab teisel Suwiste pühäl, 9. juunil i. a. suurema pidu. Gaskawas: laul, muusika, 2 näitemängu jne. Algas punkt tell 4 p. l. uue aja järele.

Eestseisus.

Wäljaandja: Wenemaa Kom. Partei Eesti Osak. Peterburi Komitee.

Wastutaw toimetaja: Toimetuse kolleegium.